

ЗНАЧЕННЯ НАУКОВОГО ТЕКСТУ У ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНІЙ ТА КОМУНІКАТИВНІЙ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНОГО ЗАКЛАДУ

Мова – один із вирішальних чинників соціокультурного розвитку людства, який визначає етнопонаціональну ідентифікацію та індивідуальність народу й окремої людини. Вона відбиває найспецифічніші особливості психіки та світосприйняття. Саме тому зміст мовного навчання має відзначатися діяльнісною спрямованістю, взаємозв'язком мови і мовлення, мови і культури, з одночасною орієнтацією, крім того, на спілкування та пізнання.

Насамперед, це стосується майбутніх гуманітаріїв, які мають стати провідником і професійної, і загальної, і мовної культури, сприяти функціонуванню української мови в усіх сферах суспільного життя. І саме “ступінь влади над мовою” (О. Потебня) стає важливим і суттєвим показником інтелектуального рівня та загальної культури студента нині.

Відповідно до суспільних функцій мови у становленні особистості, мета її вивчення має полягати у формуванні всебічно розвиненої людини, яка може комунікативно виправдано використовувати мовні засоби в будь-якій сфері спілкування, тобто володіти мовною і мовленнєвою компетентністю та загальною культурою. Саме такі завдання має реалізувати курс ділової української мови, який доповнює гуманітарно-фаховий цикл дисциплін, передбачених кваліфікаційними вимогами до майбутніх філологів.

Метою навчальної дисципліни “Ділова українська мова” у вищому педагогічному закладі є формування всебічно розвиненої мовної особистості, фахівця, здатного до вирішення різноманітних комунікативних завдань, зокрема пов'язаних із професійною діяльністю педагога. Адже саме від нього значною мірою залежить виховання інтелектуального потенціалу держави, висококультурних, національно свідомих громадян України, невід'ємною ознакою яких є бездоганне володіння мовою.

Останнім часом проблеми мовно-мовленнєвої підготовки фахівців у вищій школі, професійного мовлення студентів негуманітарних спеціальностей вивчалися багатьма дослідниками (Л.В. Барановська, Л.М. Головата, В.О. Михайлюк, Н.Ф. Непийвода, Л.М. Паламар, Г.В. Онкович).

Серед досліджень останніх років слід відзначити дисертації з проблем мовної освіти майбутніх учителів (Н.Р. Вітюк, Ж.Д. Горіної, І.І. Комарової, М.Й. Криськів, Л.В. Лучкіної, В.М. Момот, Т.Г. Окуневич, В.Г. Пасинок, Е.Г. Полатай). Однак проблема формування мовнокультурологічної компетентності студентів неспеціальних факультетів вищих педагогічних закладів під час роботи з науковими текстами не стало об'єктом дослідження вчених. Метою статті є виявлення методичних підходів до роботи з науковими текстами як умови лінгвокультурологічної та комунікативної підготовки студентів педагогічного закладу.

Сучасні дослідники процес оволодіння культурою усного й писемного мовлення пов'язують не лише з мовознавчими курсами, але й з аспектом соціально-психологічного й індивідуального формування особистості студента, тобто мовна підготовка розглядається як засіб соціалізації, самовиявлення, саморегуляції й самореалізації. На думку дослідників, сучасний етап підготовки фахівців в Україні актуалізував проблему філологічної парадигми у вищій школі, що передбачає гармонізацію професійних знань і належної мовно-мовленнєвої освіченості, фахової культури як фундаментальної засади професіоналізму у гуманітарній галузі комунікативно-діяльної сфери.

Кожна держава прагне до зміцнення наукового інтелекту своїх громадян, який вербально відбивається національною науковою мовою. Здобуття вищої освіти передбачає необхідність опанування поняттєвою сферою обраного фаху, вербально представленого засобами національної термінології і діловою фразеологією професійного спілкування. Таким чином, два стилі національної літературної мови – науковий та офіційно-діловий – у їх сучасному стані і складають предмет навчання мови спеціальності у закладах вищої освіти, зокрема педагогічних.

Однак нове бачення проблеми мовної освіти, на наш погляд, полягає у зміні акцентів з офіційно-ділового стилю, якому віддається перевага у курсі “Ділової української мови”, на науковий, що заслуговує особливої уваги, оскільки студенти вищих навчальних закладів більше працюють із текстами цього стилю, але не завжди бувають готові до такої навчально-пізнавальної діяльності.

Мета введення зазначеного аспекту – вдосконалити знання студентів про особливості мови наукових текстів, різних жанрів, підстилів, їх структуру, сформувані вміння створювати власні наукові тексти: вторинні – конспектування, анотування, реферування наукової літератури та оригінальні – курсові, дипломні роботи.

Насамперед, студенти повинні усвідомити, що науковий текст – це результат творчого

розумового процесу, специфічний засіб комунікації, ознакою стильової норми якого є перевага висловлювань з предметно-логічним змістом, вживання слів насамперед у конкретних значеннях, широке використання абстрактної лексики та існування послідовного й тісного зв'язку між частинами висловлювання.

Вивчення мовних фактів можливе лише в умовах їх реального функціонування. Саме тому об'єктом їх вивчення може бути текст, а в нашому випадку – науково-навчальний текст, рідше науково-популярний або суто науковий, науково-публіцистичний, під час опрацювання яких доцільним видається нам широке використання комплексних завдань. Практика показує, що серед таких завдань на основі текстів різних підстилів, жанрів наукового стилю насамперед слід виокремити лінгвістичні та комунікативно-мовленнєві. Саме на їх прикладі можна дослідити зі студентами ознаки кожного різновиду та сформулювати необхідні практичні уміння та навички щодо стилістично виправданого використання мовних засобів усіх рівнів у зв'язному висловлюванні, тобто в реальних умовах його використання: лексичного складу наукового тексту (використання в них явищ синонімії (або варіантів, дублетів), антонімії, особливостей використання загальнонаукової, гуманітарної, науково-фахової, науково-педагогічної термінології, професійної лексики, іншомовних слів); морфологічного (варіювання відмінкових форм іменників, використання відмінкових форм і ступенів порівняння прикметників, явища синонімії прикметників і непрямих відмінків іменників, особливості функціонування окремих розрядів займенників, відмінювання числівників та їх сполучення з іменниками, вживання відповідних прийменникових конструкцій, сполучників); синтаксичного (порядок слів у реченні, особливості узгодження підмета з присудком, уживання синтаксичних конструкцій, особливостей будови складних речень). Крім того, аналіз наукових текстів дасть змогу студентам з'ясувати їх структуру, особливості: композиційну будову, метатекстові одиниці, визначити смисловий зв'язок речень, абзаців, стандартизовані мовні одиниці.

На основі подібних завдань студенти вчаться знаходити у мовних явищах специфічне, спільне та відмінне, зіставляти і протиставляти їх, виявляти взаємозалежність понять тощо. Такі завдання допомагають студентам побачити реальне функціонування кожного мовного явища, відчувати комунікативні можливості наукового тексту, а це сприятиме розвитку вмінь послуговуватись його зразками у власному усному або писемному мовленні. Практика свідчить, що доцільно складений або відібраний науково-навчальний текст для аналізу допомагає сформулювати вміння спочатку правильно створювати вторинні наукові тексти (конспект, анотацію, реферат), а потім – власні (оригінальні) наукові тексти – курсові, дипломні роботи.

Комунікативно-мовленнєві завдання дають змогу використовувати мовні знання та вміння у змінених, самостійно відновлених або створених текстах професійного спілкування, а саме:

- переконструювання текстів з метою введення заданих мовних одиниць, фахової термінології, поширення, відновлення, редагування їх;
- складання вторинних наукових текстів: конспектів наукових статей, анотацій інформаційних джерел, тематичних виписок, тез прочитаного;
- побудова самостійних текстів науково-навчального характеру;
- робота з навчально-інформаційними, довідковими, енциклопедичними джерелами.

Крім формування зазначених вище лінгвістичної та мовно-мовленнєвої компетенцій, робота з науковими текстами уможливорює формування в студентів таких складових лінгвокультурологічної компетентності як професійно-мовленнєву, культуромовленнєву і культурологічну компетенції, кожна з яких визначається цілою системою знань і вмінь:

- професійно-мовленнєва компетенція передбачає оволодіння студентами фахово-педагогічного термінологією сучасної української мови; набуття умінь доцільно використовувати професійну лексику, фразеологію; послуговуватися граматичними та стилістичними засобами професійного мовлення, що сприяє становленню особистості майбутнього педагога;
- культуромовленнєва компетенція потребує вироблення навичок мовленнєвої культури, що передбачає досконале опанування нормами української літературної мови; оволодіння етичними (вербальними та невербальними) засобами публічного, професійного та приватного спілкування; опанування елементами ораторського мистецтва;
- культурологічна компетенція передбачає відповідний інтелектуальний, культурний розвиток студентів, знання ними національних традицій спілкування, мовленнєвої поведінки, правил українського мовленнєвого етикету та вміння послуговуватися ними під час спілкування; знання духовних і матеріальних реалій українського народу і вироблення на цій основі власної позиції патріота і громадянина.

Зміст лінгвокультурологічної компетентності містить елементи соціолінгвістичної та соціокультурної компетенції, тому потреби виділяти їх у окремі складники немає.

Професійно орієнтовані завдання мають сформулювати вміння та навички, пов'язані з майбутнім фахом учителя. Саме тому ефективними можуть бути різні види інтерактивного імітаційного навчання: рольові ситуації, мікророзкладання, виступ (доповідь) з певної професійної теми.

Вивчення мови – це засіб виховання високої культури спілкування, що є складовим компонентом поняття культури особистості носіїв мови. Саме тому обов'язковим чинником мовного навчання є використання культурологічного, країнознавчого підходу до добору текстового матеріалу для аналізу та виявлень під час практичних занять. Професійній, культурологічній підготовці майбутніх педагогів сприяє робота з інформативно-пізнавальними, фаховими, педагогічними, країнознавчими текстами наукового, (науково-публіцистичного) стилю з історії та культури України, світу, науки, обраної професії. Робота з таким текстовим матеріалом слугує формуванню національної свідомості, ментальності, моральних переконань громадянина, що є важливим у професійному становленні майбутнього вчителя.

Таким чином, упровадження лінгвокультурологічного, комунікативного підходу до організації мовної освіти майбутніх учителів сприятиме виробленню ними культури усного, писемного професійно-фахового спілкування, загальної культурологічної освіченості, що потребує практичного втілення у практиці вищої школи.

Крім того, засобами наукового стилю української літературної мови можна забезпечити формування і подальше вдосконалення творчих здібностей студентів для виконання науково-дослідної роботи, яка повинна стати обов'язковим чинником підготовки фахівців з вищою освітою в умовах Болонського процесу.

Список використаних джерел

1. Закович М.М., Зязюн І.А. Культурологія: українська та зарубіжна культура. – К.: Знання, 2004. – 567 с.
2. Паламар Л.М. Лінгводидактичні основи формування україномовної особистості. – К., 1997. – 235 с.
3. Пасинок В.Г. Теоретичні основи мовленнєвої підготовки вчителя: Монографія. – Харків: ІМІС, 2001. – 280 с.

Анотація. У статті розглядається проблема лінгвокультурологічної, комунікативної підготовки фахівців у вищій педагогічній школі. Нове бачення проблеми мовної освіти полягає у зміні акцентів з офіційно-ділового стилю на науковий, оскільки опанування у ВНЗ мовою професії – це засвоєння насамперед наукового стилю як функціонального різновиду національної літературної мови в межах обраної галузі знань, опанування засобами національної термінології і науковою фразеологією професійного спілкування.

Ключові слова: ділова українська мова, мовно-мовленнєва підготовка, мова наукових текстів, професійне спілкування.

Summary. We arise problem of linguistic-cultural, communicational education of specialists at high pedagogical schools in this article. New point of view in this problem of linguistic education consists of changing from the business style to the scientific as studying linguistic in the highest educational establishment is first of all studying of the scientific style as functional kind of national literature language in this knowledge field, studying national terminology and scientific phraseology of professional dialog.

Key words: Ukrainian business language, linguistic teaching, the language of scientific texts, professional communication.

УДК 32(477)-051:811.161.2'271'42

Лось О.А.

МОВНІ ОСОБЛИВОСТІ АГІТАЦІЙНИХ ПОВІДОМЛЕНЬ ДИСКУРСУ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИКІВ

В процесі спілкування люди взаємодіють один з одним, координуючи свою поведінку з умовами конкретної ситуації, а також із власними намірами, потребами тощо. Для того щоб забезпечити узгодженість діяльності членів комунікативного процесу з власними інтересами, запобігти залученню себе до планів мовця та підкоренню себе його волі, слухач (підсвідомо) захищає себе та свої інтереси так званим бар'єром. Подолання такого бар'єру мовцем і вплив на свідомість та поведінку адресата, що відбувається на основі вербальних знакових систем, називається мовним впливом.

НАУКОВІ ПРАЦІ

НАУКОВІ ПРАЦІ

**КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА**

ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ

ВИПУСК 20

Кам'янець-Подільський
“Аксиома”
2009

УДК 80: 001(045)

ББК 80

НЗ4

Відповідальний редактор: Л. М. Марчук

Редакційна колегія: М. Ф. Гетьманець, доктор філологічних наук, професор; Л. О. Іванова, кандидат філологічних наук, доцент; О. В. Кеба, доктор філологічних наук, професор; М. Г. Кудрявцев, доктор філологічних наук, професор (науковий редактор); Ю. О. Маркітантов, кандидат філологічних наук, доцент; А. А. Марчишина, кандидат філологічних наук, доцент (заступник відповідального редактора); Л. М. Марчук, доктор філологічних наук, професор (відповідальний редактор); Г. Й. Насмінчук, кандидат філологічних наук, доцент; А. С. Попович, кандидат філологічних наук, доцент (науковий редактор); П. І. Свідер, доктор філологічних наук, професор; О. С. Силаєв, доктор філологічних наук, професор; Н. М. Сологуб, доктор філологічних наук, професор; О. А. Рарицький, кандидат філологічних наук, доцент (відповідальний секретар); О. О. Тараненко, доктор філологічних наук, професор; Л. Г. Яропуд, кандидат філологічних наук, доцент.

*Друкується за ухвалою вченої ради
Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка
(протокол №10 від 29.10.2009 р.)*

**НЗ4 Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка:
Філологічні науки. Випуск 20. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2009. – 792 с.**

УДК 80: 001(045)

ББК 80

Рік заснування – 1993. До 1999 р. – Збірник наукових праць
Кам'янець-Подільського державного педагогічного інституту. Серія філологічна

Президією ВАК України (Постанова №2-05/9 від 14 листопада 2001 року) збірник перереєстровано як
наукове фахове видання з філологічних наук

Свідectво про державну реєстрацію засобу масової інформації
серія КВ №14660-3631ПП від 01. 12.2008 р.

© Автори статей, 2009

© “Аксіома”, видання, 2009

ЗМІСТ

Абрамович С.Д. Постмодернізм и наследие Чехова (о проблемах методологии исследования)	3
Авксентьева Г.А., Павлюк Н.Л. Запахові асоціації у романах І.Роздобудько та Н.Сняданко	7
Авраменко Л.А. Перифрастические устойчивые сочетания тематической группы “Литература” в современной русскоязычной прессе Украины	10
Азарова Л., Лепко Г. Основні аспекти дослідження номінативних процесів	13
Азарова Л., Радомська Л. Вивчення іменників-юкстапозитів в українському мовознавстві	16
Алыева Гюльчохра Бабали кызы О проблеме аспектуальности в современной англистике	19
Алексенко В.Ф. Концепція людини в “Сентиментальній мандрівці” Л. Стерна	24
Андрухова Т.А. Особенности простого предложения в ідіостилі Уласа Самчука	29
Артикуца Н.В. Українська правнича термінологія в європейському контексті: науково-теоретичні та навчально-методичні аспекти	32
Бакун О.А. Сегментовані конструкції з називним уявлення у романі Ю.Андруховича “Таємниця” як засіб реалізації прагматичної функції	38
Бенкендорф Г.Д. Німецький хронотопічний дейктик DrauЯen у романі Е.М. Ремарка “Повернення” та варіанти його перекладу українською мовою	41
Берегеч В.Г. Морально-етичний аспект мовної картини світу буковинця-гуцула середини ХІХ століття	48
Беркещук І.С. Вербативи, мотивовані назвами знарядь праці, та способи й засоби їх творення	51
Бибик С.П. Співвідношення понять “розмовність” та “оповідність” у прозовій мові	54
Бикова О.М. Художній репортаж на сторінках українських друкованих видань	57
Белоусова Т.П. Универбация как этап кругооборота единиц лексико-фразеологической системы	60
Бойко Т.В. Вербальний портрет жінки епохи середньовіччя (на матеріалі поезій міннезангу ХІІ – ХІV століть)	62
Босак Н. Ф. Функціонування мовної гри у творчості Юрія Андруховича	67
Васьків М.І. Стилістичні особливості творів Івана Чендея	70
Венжинович Н.Ф. Відображення фізичного та емоційно-фізичного стану людини у фразеологізмах української мови	73
Вишневська Г.Б. Епітети на означення демонолексики у “Лісовій пісні” Лесі Українки	78
Вільчинська Т.П. Концептуалізація сакрального-хтонічного у поетичній мові Б.-І. Антонича (на прикладі концепту-образу “Русалка”)	80
Вірченко Т.І. Методики аналізу конфліктів у сучасному літературознавстві	83

Власюк В.В.	
Мовні засоби запахової картини сучасного міста і села у новітній українській прозі	86
Волковинська І.Т.	
Порівняльно-типологічний аналіз архітекtonіки п'єс М. Гоголя та Ю. Словацького	90
Ворначев А.О.	
Звукова організація в текстах реклами як засіб створення іміджу товару (на матеріалі англomовної реклами автомобілів)	94
Галайбіда О.В.	
Онтологічний аспект вставлених синтаксичних конструкцій	98
Галган Н.М.	
Концептуальний аналіз імені "Місто" (на матеріалі української малої прози львівської літературної групи "Дванадцятка").	100
Гільдебрант К.Й.	
Типологічна спорідненість ідейно-естетичних позицій та художніх програм англійських "Сердитих молодих" і американських "Бітників"	103
Главацкая Е.И.	
Префиксальные наименования лица в современном английском языке	107
Глінка Н.В.	
Теорія Гастона Башляра як філософський аспект дослідження творчості Д. Г. Лоуренса	110
Голубишко І.Ю.	
Этнографическая деталь в творчестве В.Г. Короленко: гоголевская традиция	114
Гончарук В.М.	
Складені найменування як тип термінотворення української лексики мисливства	118
Горголюк Н.Г.	
Особливості функціонування категорії прикладки в логіко-семантичному аспекті	123
Горегляд Е.Н.	
Прецендентность в заголовочных конструкциях (на материале белорусской периодической печати)	126
Горобець О.О.	
Функціонування жіночих слов'янських особових імен у місті Хмельницькому протягом 1905-2005 років	130
Горох Г.В.	
Стилістичні особливості поетичних творів Ліни Костенко	134
Грабовий П.М.	
Ключові лексеми українського молодіжного сленгу	138
Григораш А.М.	
Устойчивые сочетания с опорным компонентом <i>скандал</i> в современной русскоязычной прессе Украины	141
Грозян Н.Ф.	
Сомофразеологізми в складі фразеологічної мікросистеми "Поведінка людини" в українській мові	144
Гудима Н.В.	
Класифікація основних типів запозичень у сучасній українській літературній мові	147
Гуменюк І.Л.	
Роль одиниць сегментного рівня у створенні семантичного потенціалу описів природи англomовної прози	151
Гут Н.В.	
Слова автора при прямій мові як засіб зображення суб'єктів комунікації	156
Дацків О.П.	
Драматизація у навчанні іноземних мов у педагогічних вищих навчальних закладах	159
Дворницька Н.І.	
Аналіз деяких одиниць слов'янської сакральної лексики в етимолого-дериваційному аспекті	162
Деркач Т.В.	
Механізми метафоризації кулінарної лексики в літературознавчому тексті	168

Дишлюк І.М. Концептуальність поетичного мовлення Ліни Костенко	172
Дядченко Г.В. “Голос мого серця – струни болю” (про розвиток образу голос у мові сучасної української поезії)	175
Ємельянова Т.С. Модальна характеристика діалогічного мовлення (на прикладі п’єси “Наталка Полтавка” І.П. Котляревського)	179
Єрмоленко С.С. Ідеологічність стилю і міфологізм жанру: деякі особливості семантики тексту українського радянського авантюрного роману	182
Желязкова В.В. Оцінка як семантико-стилістична категорія у сучасному політичному інтернет-дискурсі України	186
Жидачевская Е.В. Существительные с суффиксом -оид, образованные от антропонимов в современном русском языке	190
Жуковська Г.М. Традиції “неокласиків” у творчості Ліни Костенко	193
Задояна Л.М. Антонімічні відношення в українській термінології цукрового виробництва	198
Зимовець Г.В. Ергоніми та прагмоніми в структурно-семантичному та лінгвопрагматичному аспектах	202
Зінченко О.А. Фонетичне слово як одиниця ритму німецького спонтанного мовлення чоловіків і жінок	207
Золотоверхая О.В. Целеполагание как одно из проявлений активности в русской паремике	211
Іванова Л.О., Халупко В.П. Sozioethische charakteristik des einflusses des englischen auf die deutsche sprache der gegenwart	214
Іващенко В. Л. Типи енантіосемії в лінгвістичних працях	218
Іконнікова М.В. Особливості художнього втілення тоталітарного дискурсу в романі-антиутопії	223
Кабिश О.О. Семантична трансформація соціолектизмів у сучасній українській мові	227
Казимір В.О. Дослідження полісемічних процесів в лексиконі сучасної німецької мови	230
Казимиrowa І.А. Метадіалект української діалектології: реалії і перспективи	237
Каленюк С.О. Побутовізми у творах Уласа Самчука	240
Камінська Є.В. Функціонування імперативних форм у мові ЗМІ (на матеріалі інтернет-газет)	243
Каньоса П.С. Неповні речення як засіб формування у студентів комунікативних умінь	247
Карпалюк В.С. Вставні і вставлені компоненти в семантико-синтаксичній структурі речення	251
Кеба О.В. Поетика хронотопа в романі Дж. Джойса “Улісс”	254
Кійко С.В. Міжмовна омонімія німецьких і українських фразеологічних одиниць	258
Клименко І.В. Явище еліпса як спосіб економії мовних засобів	263

Коваленко Б.О. Розмовна лексика на позначення руху у романі А. Свидницького “Люборацькі”	266
Коваленко Н.Д. Особливості фразем із компонентом “Дати” (на матеріалі семантичного поля “Стосунки між людьми”)	270
Ковальчук М.П. Складні речення з недиференційованими типами зв’язку з семантикою пояснення дії опорного предиката в староукраїнській мові	273
Ковпик С.І. Вербальність, поетичність і поетикальність як система базових специфічних ознак художньої літератури	276
Ковтун А.А. Назви християнських церковно-календарних та біблійних подій в українській художній прозі радянської доби	281
Козак Р.В. Експресивні синтаксичні конструкції в художньому мовленні Ірен Роздобудько: лінгвокультурологічний аспект	285
Козлова О.С. Дія комунікативного принципу в англomовному діалогічному мовленні	289
Колесник О.С. Принципи функціонування міфологічного простору	291
Колкутіна В.В. “Пам’яті великого вигнанця”: Т.Шевченко в рецепції Д. Донцова	295
Копусь О.А. Роль художнього контексту в моделюванні структури культурного концепту	300
Корнєва Н.А. Оцінна лексика та її функціонування в текстах наукових рецензій (на матеріалі української мови)	303
Коць Т.А. Аксіологічний компонент у мові публіцистичного стилю поч. ХХ ст.	307
Кравченко М.В. Мовні засоби інтимізації в поезії для дітей Олени Пчілки	311
Криловець Р. Філософська поезія В. Стуса (на матеріалі збірки “Веселий цвинтар”)	313
Крук А.А. Міфопоетична парадигма концепту долі у творчості Томаса Гарді	317
Кудряшова О.В. Артистичний вірш Миколи Зерова	320
Кухарчук Г. В. Найуживаніші префіксоїди сучасної української мови: вживання та функціонування в науково-технічній термінології	323
Кучерява О.А. Художньо-літературний дискурс як лінгводидактична одиниця	327
Кушнірова Т.В. Особливості функціонування категорії “Стиль” у сучасному літературознавстві	330
Кушнір Т.І. Філософія екзистенціалізму у романі Івана Багряного “Людина біжить над прірвою”	335
Лабашук М.С. Соціокультурні та психофізіологічні аспекти структури знаку	338
Лавриненко С.Т. Мовна репрезентація фрагментів правового знання в українських соціально-побутових піснях	343
Лаврова А.А. Цикл очерков “Путешествие по Крыму”: к вопросу о поэтике жанра	347

Ладиняк Н. Б.	
Синтаксис поетичного мовлення М. Драй-Хмари	352
Литвинюк О.М.	
Традиція та новаторство у повісті Вільяма Голдінга “Надзвичайний посол”	355
Лобода Т.М.	
Значення наукового тексту у лінгвокультурологічній та комунікативній підготовці студентів педагогічного закладу	358
Лось О.А.	
Мовні особливості агітаційних повідомлень дискурсу українських політиків	360
Лук’яненко С.С.	
Спроба визначення тематичних меж та властивостей соціально-політичної лексики	363
Лупол А.В.	
Оніми біблійного кола у поезіях Василя Стуса	366
Луцак С.М.	
Естетичні домінанти різних періодів розвитку словесного мистецтва (згідно з теорією поезії Жана Бодріяра)	369
Магас Н.М.	
Семантика метафор ментальної діяльності у структурі висловлювань	373
Мазурик І.І.	
Сила слова проти сили війни: на матеріалі творчості О. Гончара та Г. Бьолля	377
Маркітантов Ю.О.	
Лексична заміна компонентів фразеологізму в умовах поетичного контексту	381
Мартіна О.В.	
Інтерперсональні дієслова в мовленнєвому жанрі	384
Марчак Т.А.	
Мовні засоби образності у циклі поезій Василя Чумака “Мрійновтома”	388
Марчишина А.А.	
Референційний аспект функціонування модальних операторів у тексті	390
Марчук Л.М.	
Художній текст як соціально-мовний конгломерат (функціонування знижених мовних одиниць у романі С. Пиркало “Зелена Маргарита”)	395
Маслова Ю.П.	
Моделі гендерної ідентичності жінки на сторінках друкованих ЗМІ	400
Маховська С.В.	
Епітет як мовно-виразовий засіб (на прикладі весільно-обрядових пісень Поділля)	403
Межжеріна Г.В.	
Онуки Володимира Мономаха на сторінках київського літопису (субстантивно-ад’єктивний дискурс)	408
Мельник Я.В.	
Одиниці термічної семантики у фразеологічному контексті: проблеми дослідження	411
Миронюк Н.Д.	
Фразеологізми зі словом-ідентифікатором “Швидко”	415
Миронюк Д.І.	
Журнал “Украинская жизнь” – як чинник захисту української мови в умовах наступу реакційних сил на національно-визвольний рух (1912-1917 рр.)	420
Мініч Л.С.	
Колористична парадигма творів Миколи Вінграновського	426
Мітягіна С.С.	
Відображення релігійно-містичних досвіду та переживань Е. Войнич у творчості письменниці	430
Мозгунов В.В.	
Характеристика заповіту як перформативної мовленнєвої макроструктури: до постановки проблеми	436
Мозолюк О.М.	
Словосполучення зі значенням післячасу в західноподільських говірках	441

Моштак О.В. Засоби творення назв осіб зі значенням пейоративності (формальний і лексико-семантичний аспекти)	445
Мужеловська Л.В. Експресивно-стилістичні функції народнопісенної лексики в поетичному мовленні Олександра Олеся	448
Мялковська Л.М. Концепт “Інтелігенція” у художньому просторі І. Нечуя – Левицького	453
Моштак О.В. Оцінка і емоція в пізнавально-відображальній і комунікативній діяльності людини	457
Насмінчук Г.Й. Гротескна модель українського життя в романі-антиутопії “Цінь хуань ґонь” Галини Тарасюк	461
Новікова Т.В. Взаємини церковнослов’янської та української мов: погляд крізь століття	464
Новицька О.А. Соціальне і національне в аспекті художнього сприйняття прозопису Антоня Крушельницького	468
Остапенко В.І. Функціонально-стилістичні особливості англійських фразеологізмів з біблійним компонентом	471
Остапенко І.В. Пейзаж як картина світу в ліриці В.Голобородька	476
Павлішена Л.В. Своєрідність інтерпретації теми історичного минулого у “серйозній” комедії Івана Карпенка-Карого “Чумаки”	482
Павлова А.К. Мова як засіб формування націоцентричного світогляду студентів-податківців: діахронічно-синхронний аспект	485
Панчишина Т.А. Семантична класифікація синтаксичних конструкцій з кон’юнктивом на позначення ірреального бажання	489
Пастух Т.А. Визвольна війна під проводом Богдана Хмельницького в пісенному фольклорі	493
Пацаранюк Ю.М. Паремії в контексті сміхової культури українців	496
Петрова Т.М. Національно-культурні особливості аксіологічної складової концепту “Лімерик”	500
Пилипенко Є.М. До питання про джерела дослідження діалектної основи мови прозових творів Івана Нечуя-Левицького	505
Пірошенко С.Ю. Стильовий синкретизм художнього світу Ф. Кафки	509
Полякова Т.М. Межъязыковое взаимодействие в художественных текстах русских классиков	513
Попадинець О.О. Художні засоби створення історичного і місцевого колориту в романах В. Скотта і М. Старицького	516
Попович А.С. Фразеологічні перифрази в сатирично-гумористичних романах Є.Гуцала та О. Черногуза	521
Потапчук І.М. Народні назви на позначення підвищеного рельєфу в говірках Західного Поділля	523
Потіпак Ю.А. Вияв поетикальних потенцій Є.Мандичевського у контексті національних кодів	527

Почапська О. І., Красуцький О. М.	
Тотальний контроль: особливості використання пропаганди у студентських друкованих періодичних виданнях та її вплив на формування особистості (за матеріалами газети “Радянський студент”)	532
Прокопенко Л. І.	
Формування аргументативного мовлення студентів-гуманітаріїв у сфері дискусійного спілкування українською як іноземною	536
Проценко Н.В.	
Зміст та організаційні форми навчання в системі методичної освіти майбутнього вчителя іноземної мови	540
Прудникова Т.І.	
Фразеологічні одиниці з компонентом душа – репрезентанти ближніх периферій концептів розум і серце	543
Романенко О.В.	
Колізії високого – масового мистецтва у літературній дискусії 1925 року та позиція київських неокласиків	546
Романчук С.М.	
Мова як головний когнітивний елемент активізації навчальної діяльності студентів	550
Руда О.Г.	
Вибір мови як маніпулятивна стратегія	553
Рульова Н.І.	
Прізвиська Західного Поділля, утворені за допомогою поліфункціональних суфіксів	557
Савенкова Л.Б.	
Модель <i>кто не кто</i> в русской паремике	563
Савчук Н.М.	
Функції мотиваційно зв’язаних слів у художньому тексті (на матеріалі роману Любові Голоти “Епізодична пам’ять”)	567
Савчук В.О.	
Мовний аспект історико-краєзнавчого руху в Україні в 20-х роках ХХ століття	571
Саковець С.П.	
Орнітологічні образи в поезії В. Стуса: міфологічне і фольклорне наповнення та авторська інтерпретація	573
Сахарова О.В.	
Жанр “Сповідь” як соціально-комунікативна та психолінгвістична репрезентація мовної особистості	577
Свердан Т.П., Ткач В.І.	
Місце зоофразеологізмів у національно-мовній картині світу українців	581
Свідер П.І.	
Архетипи матері і материнства у творчості Євгена Гуцала	583
Серняк О.М.	
Формування мовної особистості учителя іноземної мови у процесі міжкультурної підготовки	585
Синиця І.А.	
Від наукового опису до міфологізації образу	589
Ситник А.П.	
Cognitive processing of propositional and referential metonymies	592
Сирко І.М.	
Адекватність автоперекладів Віри Вовк (рівень авторського словотвору)	595
Ситник Н. В.	
Conversational implicatures in the meeting between gandalf and beorn	598
Ситник О.В.	
Часопросторові маркери внутрішнього світу персонажів у новелах В. Фолкнера і М. Хвильового	603
Сібрук А.В.	
Поняття мовної норми в давньоруських текстах XI–XIV ст.	609

Скаб М.В.	
Ставлення суспільства до релігії і функціонування сакральних концептів	612
Скоробогатова Е.А.	
Многопадежные ряды и соположения в поэтическом тексте	617
Скриник Л.М.	
Семантичні відношення уточнення, пояснення, роз'яснення у реченнях зі вставленими конструкціями в українській мові	620
Словеська І. Б.	
Філософія як метатеорія літературного модернізму: діалог на зламі сторіч	623
Сохацька Є.І.	
Іван Огієнко – творець національної журналістики (за матеріалами журналів “Слово істини” та “Наша культура”)	626
Спивачук В.А.	
Феномен заголовочно-фінального комплексу в розповідях Пантелеймона Романова	631
Стахнюк Н.О.	
Мовностилістичні особливості “щоденників” Стефана Жеромського	636
Сукаленко Т.М.	
Асоціативне поле жінки в українській мовній свідомості	639
Сушко Н. Г.	
Ідеографічна організація назв суб'єктів культурної діяльності в нормативно-правових актах	642
Сюта Г.М.	
Паронімічна атракція як норма текстотворення у поезії нью-йоркської групи	649
Тарасенко О.Д.	
Мовні засоби контрасту та їх експресивне значення (на матеріалі п'єси Володимира Винниченка “Чорна пантера і білий медвідь”)	654
Тесля В.А.	
Дослідження національно-культурної своєрідності вигуків у сучасній німецькій мові: лінгвокультурологічний аспект	657
Товкайло С.Р.	
Національна мова – виразник ментальності українського народу	661
Третяк Л.В.	
Велике видно й здалека (Григорій Костюк та Іван Світличний)	663
Третяк Н.В.	
Жаргонна лексика і метафоричний контекст мови друкованих ЗМІ	666
Туровська Л.В.	
Стратифікаційна структура спеціальної лексики	670
Уманець А.В.	
Parts of speech and their semantic roles	673
Федірко С.М.	
Варіантність як один із механізмів формування фразеологічних інновацій	675
Федорів М.І.	
Семантична характеристика словотворення дієслів у соціолінгвістичному аспекті	678
Філінюк В.А.	
Типологія порівняльних конструкцій в творчості Тараса Шевченка й Емми Андіївської	681
Філіпчук М.В.	
Етносимволіка реалій обрядового мовлення	685
Фрасинюк Н.І.	
Мова та культура у їхній взаємодії	688
Халіновська Л.А.	
Структура сучасних українських авіаційних термінів	691
Хоптяр А.О.	
“Жіноче питання” в критичній рецепції Бориса Грінченка (на архівних матеріалах)	694

Циховська Е.Д. Рецепція творчості Євгена Маланюка в українсько-польській періодиці: епістемологія хаосу	699
Чемеркін С.Г. Зміна визначальних ознак стилів та жанрів сучасної української мови у цифровому середовищі	703
Чепурна В.В. Класифікація запозичень у суспільно-політичній лексиці англійської мови (на матеріалі періодичної преси).....	705
Чепурняк Т.О. Осягнення елементів краси крізь призму часу в поезіях у прозі В. Еллана-Блакитного	708
Чернобров Ю.А. Синтаксична термінологія в працях Івана Огієнка	711
Чистяк О.О. Грамаітичний рід та стать у гендерному аспекті	713
Чопик Я.М., Чопик М.П. Денотативно-сигніфікативна сутність ад'єктивів – похідних прикметників	718
Шевчук Л.М. Етапи інтерпретації змісту в процесі комунікації	722
Шевчук О.Л. Комунікативні стратегії та тактики мовленнєвих жанрів виправдання та звинувачення	725
Шевчук С.В. Концептуальні засади фаховомовної підготовки студентів вищих навчальних закладів	729
Шеремета Н.П. Психологічний лінгвоцид в Україні	732
Шипіцина Ю.В. Етичний аспект ділової комунікації та статус етичного кодексу серед інших нормативних документів	736
Шлькова О.В. Чарльз Кінгсли в отечественном и западном литературоведении	740
Шонь О.Б. Специфіка функціонування алюзій як засобу реалізації іронії в американській малій прозі	743
Шпильківська О.В. Багатокомпонентні терміни (терміни-словосполучення) фінансового права в українській мові	747
Шулик П.Л. Библиейские тексты в школьном курсе зарубежной литературы	750
Шульга Т.А. Іронічний компонент в образній парадигмі “Людина” у прозі Є.Дударя	756
Щербачук Л.Ф. Фразеологічне кодування пороків людини як рефлексія української ментальності	758
Юрченко Е.М. Речевые формы воплощения образа ребенка-жертвы в романе Ф.М. Достоевского “Братья Карамазовы”	762
Яковлєва О.В. Квантитативність поетичного тексту: перекладацькі аспекти	766
Янкова Н.І. Архетипи національного світобачення у новелі “Яблука” Юрія Клєна	770
Ярцев С.А. Резюме как новый вид служебной документации	774
Яценко Н.О. Політичні інновації в мові сучасних засобів масової інформації	777
Яцук Н.О. Мовленнєвий жанр “Похвала” в типології комунікативних жанрів	779